

Varje gång vi går in genom stora porten här i Diakonisshuset på Samariterhemmet, så passerar vi två saker som är värda att notera.

Som säkert många av er, kanske alla, redan har gjort.

Det ena är orden *För att tjäna* direkt ovanför ingången. Som ju är ett citat av Jesus från Matteusevangeliets 20 kapitel. Jesus säger, *Jag har inte kommit för att tjänas, utan för att tjäna!* Så har dessa ord sedan 1918 varit devisen för Samariterhemmet diakoni och dess systrar. *Inte för att betjänas, utan för att tjäna.* Och därigenom förändra världen.

Det andra som är värt att lägga märke till är den relief som finns ovanför porten. En relief med en ung flicka som håller fram en brinnande lampa fylld med olja.

För att kunna tjäna, utan att förgås, gäller det att hålla lampan fylld med olja och brinnande, annars brinner veken upp och lampan slocknar. Så skulle Samariterhemmets motsvarighet till Frälsningsarméns *Håll grytan kokande*, kunna vara *Håll lampan brinnande*.

Det går som ett grunddrag i bibeln att leva i trohet till Herren, att inte slockna, avfalla eller ta avstånd, utan att leva i trohet till Herren och i förtröstan om att han kommer till hjälp. Eftersom vi har så lätt att släppa taget, att somna in, att resignera eller att förlora hoppet när livet är svårt eller går oss emot.

Vi kan tänka på Daniel som under den babyloniska fångenskapen bad i trohet fast Nebukadnessar hade förbjudit det och blev angiven och kastad i lejongropen. En trohet som levs i hoppet om att Herren kommer att hjälpa.

Så vilka var de tio flickorna som hade sänts ut för att vänta på brudgummen? Det vet vi förstås inte, förutom på en punkt. Brudgummen är Kristus som kommer åter och uppenbarar himmelriket eller Guds rike i dess fullhet.

Bruden och brudtärnorna är Kyrkan, dvs Kristi egen brud som väntar efter Kristus brudgummen. Brudens tärnor sändes ut för att ta emot brudgummen.

Alla 10 hade facklor med sig som kan brinna, men endast 5 av dem hade också olja som innebär att facklan eller lampan kan brinna under lång tid.

Det står fackla i den svenska texten, men vi ska snarare tänka att det var en slags oljelampa eller marschall med olja och veke.

De 5 oförståndiga flickorna som endast tog med sig facklor är de övermodiga som tänker och tror att de kan vara brinnande på egen hand som inte behöver oljan, dvs den helige Ande. Eller som tänker att trons liv, att be, att söka Gud, att leva ett kristet liv kan vänta till senare, när jag blir äldre eller har behov av det.

De 5 kloka är de som också har egen stark vilja, men som samtidigt har förstått att utan den helige Andes olja blir lågan inte stark och uthållig utan brinner upp vid motstånd eller över tid. Att elden och glöden då falnar.

Det finns inom 12-stegsprogrammet ett uttryck som beskriver detta. De vita knogarnas nykterhet. Dvs när en människa håller sig nykter enbart på vilja och disciplin, men i sitt inre egentligen vill fortsätta att missbruka. Befrielsen är när missbrukaren befrias genom ett andligt uppvaknande och inser att livet är större och rikare utan alkoholen. Och fullt ut erkänner att utan Guds hjälp är han/hon maktlös i förhållande till alkoholen.

Men det är inte endast missbrukaren som har behov av ett andligt uppvaknande. Det gäller oss alla. Att avgöra sig och överlåta sig är ofta något vi har svårt att göra. Men som samtidigt lovar ett liv som är större, som innebär att lågan kan hållas brinnande och vecken inte brinner ut.

Det är därför det är så starkt att reliefen med en av de kloka flickorna finns ovanför orden *för att tjäna*. Oljan, dvs den helige Ande, är förutsättningen för tjänsten och glädjen i tjänsten. Förutsättningen för oljan är samtidigt ett andligt liv, bönen och att vi söker Kristus i våra liv.

Det finns en intressant detalj i texten:

Alla 10 flickor som går ut för att möta brudgummen somnar.
Inte endast de oförståndiga, utan alla somnar.

Jesu ord är typiska för bibelns ord som ofta förmedlar sanningar på flera nivåer. Å ena sidan så beskrivs det vardagliga mänskliga livet. När det är sent och vi väntar länge, då blir vi dåsiga och faller i sömn. Vi behöver sova. När sedan ropet om Brudgummens ankomst hördes, då var endast fem förberedda ordentligt.

Men det finns även en annan aspekt av att de tio somnar. Vi har en annan sådan beskrivning i evangelierna och det är när Petrus, Jakob och Johannes somnar under det att Jesus ber, kämpar och överlåter sig i Getsemane trädgård. Det beskrivs som att lärjungarna inte klarade att hålla sig vakna.

Inom själavården är det en vanlig erfarenhet, att när det är något som rör sig under ytan, som inte tas fram eller beskrivs – kanske pga. att konfidenten inte själv är medveten om vad det är eller flyr från denna aspekt av sitt liv, då kan själavårdaren fyllas av en sömnighet som är nästa helt omöjlig att stå emot och till och med falla i sömn. Under ytan rör sig psykologiska och andliga krafter som påverkar även omgivningen.

I prövningens stund, när de väntade länge på brudgummen, blev alla dåsiga och föll i sömn. Det gick inte att hålla sig vaken.

Men 5 av dem var beredda när brudgummen kom.

Det brukar sägas att det är något extra ordinärt att evangelierna framställer kyrkans första ledare så ofördelaktigt. Som att de somnar och inte kan hålla sig vakna. Fast Jesus behöver dem.

Inte skulle Kyrkans tidning skriva om ärkebiskop Martin Modeus, eller någon annan biskop, somnade på ett sammanträde med stiftsstyrelsen. Han var väl trött efter att ha jobbat hårt. Men det är precis vad evangelierna gör.

Men de beskriver också lärjungarnas utveckling från att ha talat om sin egen storhet och vem som skulle sitta bredvid Jesus i himmelriket, till att efter uppståndelsen fullständigt överlåta sig och förkunna den uppståndne.

I misslyckandet, inte endast i Getsemane, utan även därefter och upptäckten av Jesu seger över döden, föddes en närvaro i deras liv, som sedan uthärdade allt.

Oljan fylldes på och facklan brann.

När evangelisten Johannes i Uppenbarelseboken uppmanar oss att hålla fast *vid det vi har och bevara vår segerkrans*, så är det just denna gåva som Jesus har lovat att sända till oss och som vi tar emot i dopet, i bönen, i nattvarden, i försoningen, i tjänsten för medmänniskan och som är den helige Andes eld.

Som Sefanja uttrycker i dagens läsning: *Ty hela jorden ska förtäras av min lidelses eld. Då ska jag förvandla folken så att de alla talar med rena läppar och tjänar honom skuldra vid skuldra.*